

Син дә татарча сөйләш!

*Әниләр бәйрәме

*Бөгелмә бнчы урта гомуми белем биру мәктәбе «Мин татарча сөйләшәм!» акциясенә кушылды

*5-бнчы сыйныфлар арасында стенгазета конкурсы

* Нәүрүз бәйрәме

* Балалар ижаты

МАР
Т

Әниләр бәйрәме

*Жылы кояш нурларына төрөнөп,
йөгөрөк гөрлөвекләре белән йөгөрөп
язның беренче ае — март та килеп
жүттө. Барыбызга да билгелә, әлегә
айның иң матур, иң олы бәйрәме —
8 Март — Халыкара хатын-кызлар
көнө.*

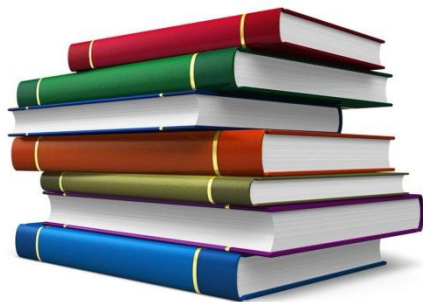
Бәйрәмнең тарихы 1857 нче елдан башлана. Ул вакытта Нью-Йорк тегүчеләре кечкенә хезмәт хакына канәгатьсезлек белдергән. Нәкъ 8 нче март көнне шәһәрдә массакуләм демонстрациягә чыгалар. Әлегә көнне рәсми төстә бәйрәм итүгә исә Германия революционеры Клара Цеткин сәбәпче. Россиядә 1965 нче елдан 8 нче март рәсми төстә ял көнө. Әйттик, Үзбәкстанда ул әниләр көнө булып санала. Әрмәнстанда мондый бәйрәм өчен 7 нче апрельне сайлаганнар.

«Мин татарча сөйләшәм!» акциясе

Үзәк балалар китапханәсе

Бөгелмә бнчы урта гомуми белем бирү мәктәбе «Мин татарча сөйләшәм!» акциясенә кушылды

Бөгелмә бнчы урта гомуми белем бирү мәктәбендә меңнән артык бала белем ала. Барысы да татар телен өйрәнә. Мәктәптә үткәрелгән чараларда укучыларыбыз бик теләп катнашалар. Конкурсларны башта классларда үткәрәбез. Аннан мәктәпкүләм сайлап алу туры була.

“Мин татарча сөйләшәм!” акциясе күп санлы аудитория белән эшләргә уңайлы. Ул татар теле һәм әдәбияты укытучылары житәкчелегендә, оешкан төстә алып барыла. Укучылар жәмәгәтьчелек белән очрашуда да актив катнашалар. Бу бәйге Халыкара туган тел көненнән башланып китте. Әлеге акция кысаларында чаралар Тукай көннәре белән үрелеп, Жиңү бәйрәменә кадәр дәвам итәчәк. Татар теле һәм әдәбияты укытучылары сыйныф укучылары белән урамнарда, төрле оешмаларда, кибетләрдә бөгелмәләләр белән очрашулар үткәрделәр, шәһәрдәшләребезне татарча сөйләшәргә чакырдылар, үзләре дә саф татарча әңгәмә кордылар. Бүгенге көндә “Әкиятләр иленә сәяхәт” дәресләре, класстан тыш чаралар, әңгәмәләр үткәрелә. Әйе, сөйләмәбез чиста, саф, аңлаешлы, жыйнак һәм аһәңле булсын өчен укытучыларыбыз төрле эшләр башкаралар.

Әйдәгез, бергәләп татарча туган телебездә матур итеп сөйләшик, аңлашык, аралашыйк!

**“Мин татарча сөйләшәм” акциясе
дәвам итә.....**

**5-нчы сыйныфлар арасында
стенгазета конкурсы узды.**

Нәүрүз бәйрәме

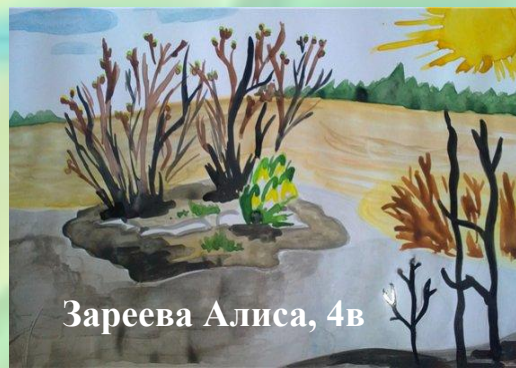

Гадәт буенча, Нәүрүз көнне иртә таңнан яшьләр урамга чыкканнар. Егетләр арасында бәйрәмнең башлыгы Алпамша билгеләнгән. Алпамша булган кеше: «Энә карга очып килә, Нәүрүзне бәйрәм итәргә куша!» – дип кычкырып жибәргән. Бу бәйрәмдә милли уеннар, спорт ярышлары, атлар чабышы үткәрелгән. Нәүрүзгә кадәр кешеләр бер-берсенә булган үпкәләрен гафу иткән, дуслашу билгесе итеп, бүләкләр бирешкәннәр. Ө яшьләр кызыклы такмаклар әйтешкән. Нәүрүз бәйрәмен шулай ук «Карга туге» дип йөрткәннәр һәм бу көнне «карга боткасы» пешергәннәр. Элек кешеләр табигатьнең уянуын каргалар килү белән бәйләгән, жылы, матур көннәргә нәкъ менә шул кошлар алып килә дип уйлаганнар. Шуңа күрә карга изге кош булып саналган. Иген чәчәр алдыннан бабаларыбыз, бәйрәм ясап, күнелләрен күтәргән. Иртәннән балалар жыелышып, өйдән өйгә йөрөп, ботка пешерер өчен он, ярма, йомырка, май, жимешләр жыйганнар. Аларны бер кеше дә буш кул белән чыгармый. Балалар өй янына киләләр дә, жырлап, такмаклар әйтеп әлеге өйгә, аның хужаларына изге теләкләр теллиләр. Шулай итеп, бөтен йортка кереп чыгалар һәм жыйган әйберләрен өлкәннәргә кайтарып бирәләр. Өлкәннәр болынга чыгып ботка пешерә, ә яшьләр, балалар шунда жырлыйлар, бииләр, такмак әйтәләр, төрле кызыклы уеннар уйныйлар. Бу бәйрәмдә кешеләр ял вакытларын бик күнелле үткәрә. Соңыннан бергеләшеп ботка ашыйлар, бер-берләренә теләкләр теллиләр: дөньялар имин булсын, сугышлар булмасын, яңгырлар яусын, игеннәр уңсын, балалар акыллы, тәүфыйклы, миһербанлы булсыннар. Бүгенге көндә Нәүрүз бәйрәменә багышланган «Нәүрүзбикә», «Нәүрүз гүзәле» бәйгеләрен үткәрү таралды. Ул бәйгеләрдә татар кызлары бөтен яклап үзләренең осталыгын күрсәтә. Анда алар татар халык жырларын башкаруда, милли бию осталыгында, татар халык ашларын эзерләүдә ярыша. Егетләр арасында канат тартышу, уктан ату һәм башка ярышлар үткәрелә. Татар халкында гадәттә Нәүрүзне өч көннән алып 13 көнгә хәтле билгеләп үткәннәр. Бәйрәм вакытында зур учак ягу, аның аша сикерү, әйләнү булган, кешеләр бер-берсенә бәхет, муллык теләгән.

[Наил Нәбиуллин](#)

Миронов Иван, 4в

Зарева Алиса, 4в

Зарева Кира, 4а

Халык сынамышлары

- Яз көне эретмичә озак тундырып торса, жэй коры була.
- Яз көне агачлар бөреләрен астан яра башласа, яз тиз килә.
- Кара карга килгәч, бер айдан кар кар китәр.
- Карлыгач иртә килсә, көннәр тиз матурланыр.
- Елгалар язын боздан тиз эрчелсә, ашлык уңар.
- Су ташуы куәтле булса, ашлык яхшы булыр.
- Язын иртә күк күкрәсә, ел яңгырлы булыр.
- Аккош яз көне иртә күренсә, салкын булыр, кар тиз китмәс.
- Язын сыерчык иртә килсә, көннәр жылы булыр.
- Яз көне елгаларда су артмаса, ашлык уңмас.
- Яз көне хайван аяк эзләре эресә, жылытыр.
- Черкиләр яз көне иртә күренсәләр, һава жылыныр.

Коледин Данил, 4а

Касатов Сева, 4в

Ивкина Лиза, 4в

Бөгелмә шәһәре Татарстан Республикасы муниципаль гомуми белем бирү учреждениесе аерым фәннәрне тирәнтен өйрәнүче бнчы урта гомуми белем бирү мәктәбе

7нче В сыйныфы укучылары һәм туган тел һәм әдәбияты укытучылары